

PÕHJA-EESTI PUHKEALA

2015. aasta
külastajauuringu
tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslalal. 2015. aastal koguti Põhja-Eesti puhkealal 304 ankeeti.

Tulemused

Põhja-Eesti puhkeala külastajatest on külastajauuringu andmetel 55% naissoost ja 45% meessoost. 30% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 25-34 aastat, järgnevad 35-44-aastased (25%) ja 45-55-aastased (19%), 55-64-aastased (11%), 15-24-aastased (8%) ja üle 65-aastaseid 7%. Kõrgharidusega inimesi oli 48%, keskeriharidusega 28%, keskkharidusega 19% ja põhiharidusega 4% vastanutest.

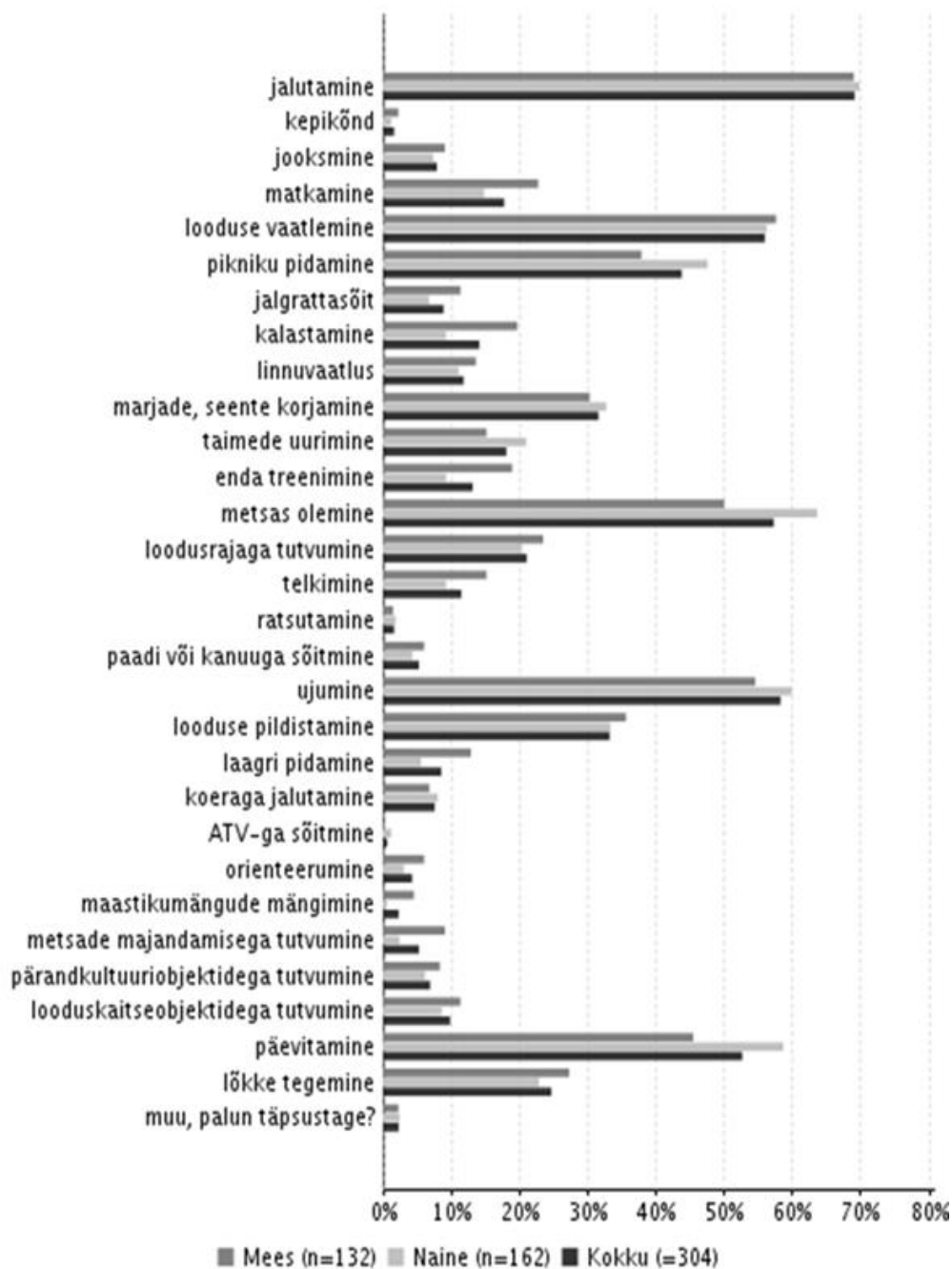
Puhkeala külastajatest 94% elab Eestis, järgnevad Venemaa (2%), Saksamaa (1%) ja Rootsi (1%). Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (46%), Rakvere linn (8%) ja Kadrina vald (5%) ja Maardu linn (5%), millele järgnevad Tapa vald, Haljala vald, Jõelähtme vald, Kuusalu vald, Tartu linn ja Viimsi vald.

Puhkeala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (77%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (11%), üksinda liikujaid oli 12%. Peaaegu igas teises seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (67%) ja sõpradest (27%). Põhja-Eesti puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 66%-le vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

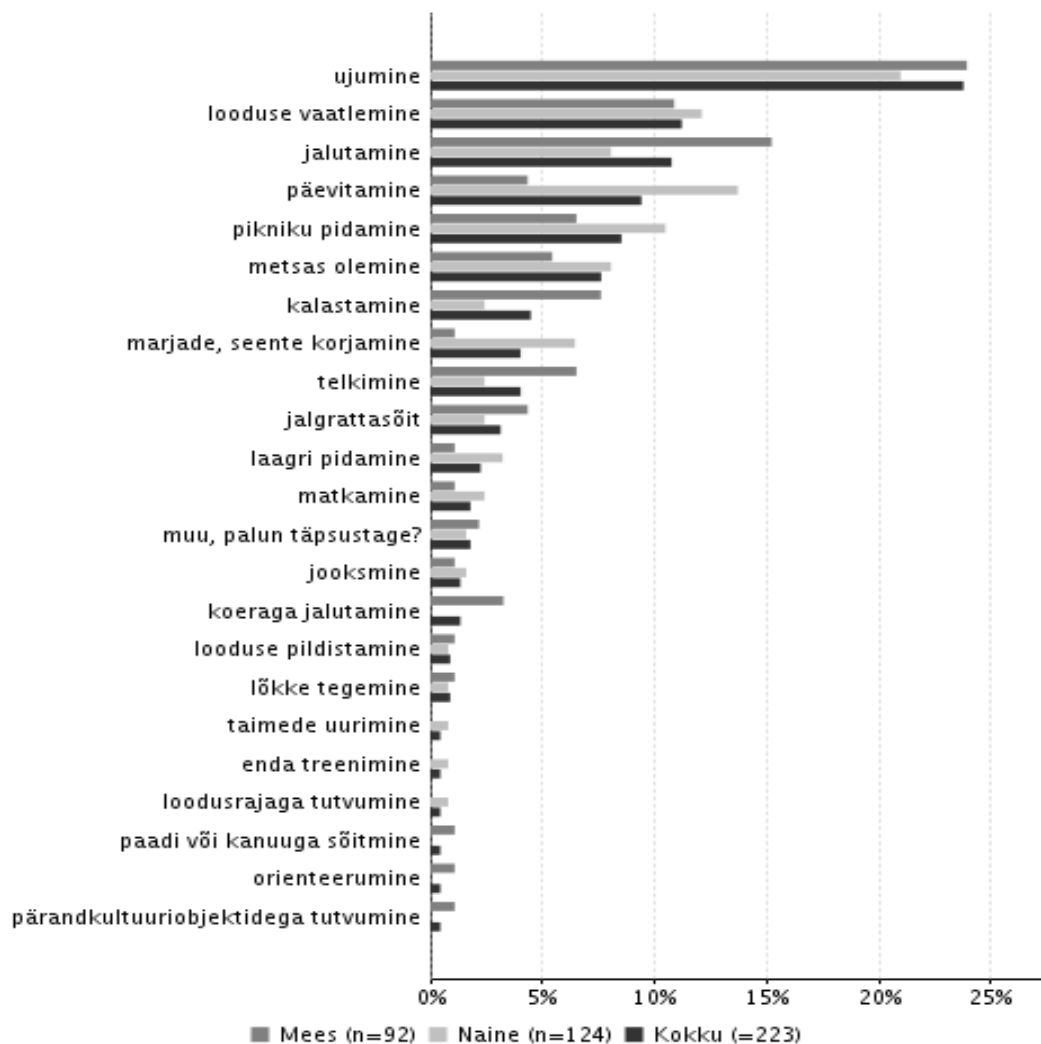
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	176	67
teised sugulased	8	3
sõbrad	70	27
töökaaslased	4	2
lasteaiarühm	2	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	1	0
Kokku	261	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid jalutamine, ujumine, metsas olemine, looduse vaatlemine, päevitamine ja pikniku pidamine (Joonis 1).

Joonis 1. Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad ujumist, looduse vaatlemist, jalutamist, päevitamist, pikniku pidamist ja metsas olemist. (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal.

Põhja-Eesti puhkeala kõige enam külastatavad objektid olid Kaberneeme parkla (53% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Kaberneeme lõkkekohad (52%), Viitna parkla (35%), Viitna loodusõpperada (23%), Neeruti maastikukaitseala (22%) ja Vainupea parkla (17%) (Tabel 1). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 2,36 objekti.

Põhja-Eesti puhkeala külastusest 58% tehakse suvel (juuni-august), 18% sügisel (september-november) ja 18% kevadel (aprill-mai) ja 7% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 82% kõigist külastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 3,0 tundi. Ööbijaid oli 18% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 3,6 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 42% veetis alal ühe öö, 34% kaks ja 10% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid ja lõkkekohti, aga ka metsamaju, oma suvilat ja majutusettevõtteid. Valdavalt käivad Põhja-Eesti puhkealal korduvkülastajad- 86% vastanutest oli puhkeala varem külastanud, 14% külastasid ala esmakordselt.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt kõige rohkem sõiduautot - 91% vastanutest. Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (91%), millele järgneb jalgratas (4%), sõiduauto haagissuvilaga või matkabuss (2%) ja jalgsi liikujaid oli 2%.

Küllastajatest 58% oli saanud puhkeala kohta infot tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 47%-le oli koht varasemast tuttav ja 32% sai infot RMK kodulehelt.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 28% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse küllastusega seoses raha kulutanud. Küllastajad kulutasid keskmiselt 25,08 eurot küllastuskorra kohta (mediaan 13,33 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest, kohvikutes ja restoranides ning ostudele bensiinijamadest ning majutusele.

Küllastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid mürast ja saastest eemal viibimine, ilusad maastikud, looduse tunnetamine, meelerahu, stressi maandamine ja meeldivad varasemad kogemused.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala küllastajad parkimiskohtade, radade ja tuletetegemiskohtade kvaliteeti. Kõrgelt hinnati ka ala nauditavust. Halvima hinnangu andsid küllastajad ettevõtjate pakutavatele teenustele ja erivajadustega inimestega arvestamisele.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 95% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid küllastajad ettevõtjate pakutavate teenuste, erivajadustega inimestega arvetava taristu, jäätmemajandusega seotud taristu ja metsamajade hulgale.

Põhja-Eesti puhkeala küllastus vastas üldjoontes küllastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas. Küllastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati üldiselt madalalt. Mõnevõrra kerkis esile, et maastiku prügistatus häiris väga palju või palju 9% küllastajatest, teiste küllastajate käitumine 9% ja küllastajate rohkus 7% küllastajatest.

89% küllastajatest tundsid, et tänu Põhja-Eesti puhkeala seekordsele küllastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Põhja-Eesti puhkeala võrreldav küllastajarahuloluindeks oli 4,38 (üleriigiline loodusala küllastajarahuloluindeks oli 4,40).